

MÚZEUM

Obsah ročníka 2020 / Content of volume 2020
Ročník / Volume LXVI
1 – 4 / 2020

Metodický, študijný a informačný recenzovaný časopis pre zamestnancov múzeí a galérií / Guidance, study and information journal for museum and art gallery staff

Vydáva Slovenské národné múzeum s finančným príspevkom Ministerstva kultúry SR / Published by Slovak National Museum with the financial support of the Ministry of Culture of the Slovak Republic

Redakcia / Editorial Office
Slovenské národné múzeum
časopis MÚZEUM
Vajanského nábr. 2, P. O. Box 13
810 06 Bratislava 16
Telefón / Phone: +421 2 2046 9147
E-mail: kabinet@snm.sk
URL: <http://www.snm.sk/?muzeum-casopis>
ISSN 0027-5263

Úvodník

- Ivana Janáčková:** O expozíciách v hradných, kaštielských a zámokoch múzeách 1/1
Ján Kautman: Úvodník 2/1
Eva Ševčíková: Made in Czechoslovakia II 3/1
Alexandra Kusá: Zdvihnutie hodenej rukavice 4/1

Hlavná téma | Main topic

- Jozef Lenhart:** Obnova šľachtických sídiel a ich využitie na múzejné účely 1/2
Miloš Kadlec: Pamätkové interiérové instalácie v Českej republike – prístupy k jej tvorbe v minulosti a dnes 1/11
Viktória Tittonová: Hrad vo Filakove a jeho cesta k múzeu 1/16
Edita Bugalová: Brunsvikovsko-chotekovský kaštieľ v Dolnej Krupej a jeho o(t)ázky 1/20
Dalibor Mikulík: Hradné verzum národopisné. Príspevok k vývoju tvorby expozícií v Lubovnianskom múzeu – hrade v Starej Lubovni 1/26
Matej Žiak: Poslanie prírodovedných múzeí v súčasnosti 2/2
Ján Kautman: Biodiverzita a múzeum 2/6
Miroslav Fulín – Eva Sitášová: Kam smerujú prírodné vedy v múzeách? 2/10
Bronislava Voleková – Ivona Kautmanová: Interdisciplinárny výskum v oblasti prírodných vied na príklade projektu APVV 2/12
Eliška Gbúrová Štubňová – Jaromír Kučera – Marek Slovák: Medzinárodná spolupráca – zachovanie endemickej flóry Karpát 2/15
Ivona Kautmanová: DNA barcoding – nový spôsob mapovania a ochrany biodiverzity 2/19
Ján Kisko – Ivona Havranová: Zoologický zbierkový fond a legislatíva ochrany prírody 2/23
Štefan Chrástina: Sklo Made in Czechoslovakia z podniku Stredoslovenské sklárne v zbierkach Novohradského múzea a galérie v Lučenci 3/2

- Erika Cintulová:** Príbeh spracovania ľanu v Kežmarku 3/6
Maroš Schmidt: Výrobné družstvo Pokrok Žilina 3/11
Daniel Harvan: Projekt Dokumentácia a prezentácia dejín textilného priemyslu v Banskej Štiavnici (2016 – 2019) 3/15
Ondrej Godál: Topoľčiansky pivovar a dokumentácia pivovarníctva v Tribečskom múzeu v Topoľčanoch 3/19
Peter Ondreják: Motor DV-2 vrchol strojárnej výroby na Slovensku 3/24
Jan Mottl: Seznamte se – Muzeum Tesla 3/27
Magdaléna Trčáľková: Způsoby získávání obuvi z produkce národních podniků do muzejních sbírek 3/31
Katarína Bajcurová: Benka & Fulla | Múzeum umelca verzum legenda o umelcovi? 4/2
Monika Váleková: Martin Benka na križovatkách života a umenia 4/9
Mária Novotná: Rezbár bez mena. Osobnosť Majstra Pavla z Levoče 4/14
Katarína Beňová: Expozícia Ladislava Mednyánszkeho v Strážkach – iniciatívy a realizácie 4/18
Martina Vyskupová: ZRENOVOVANÉ – Stála expozícia Dominika Skuteckého v jeho rodinnej vile v Banskej Bystrici 4/22
Katarína Kaža: Expozície venované osobnostiam výtvarného umenia v múzeách a galériách na Slovensku 4/28

Múzejné zbierky | Museum collections

- Alica Krištofová:** Historické exlibrisy vo fonde knižnice Trenčianskeho múzea v Trenčíne 1/30
Samuel Buch: Klasifikácia múzejných expozícií a výstav venovaných sexualite 2/26
Jana Švantnerová: Eugen Bárkány ako medzivojnový dizajnér judaík 3/34
Martin Šugár: Portréty Cziserovcov v zbierke Podtatranského múzea v Poprade. Reprezentačná funkcia portrétov, ktorá zostala nenaplnená 4/32
Schoole Mostafawy: Perzský koberec mimoriadnej kvality v zbierkach SNM-Múzea Červený Kameň 4/37

Z histórie | History

- Martin Šugár:** Objav veduty hradu Gýmeš: Ghymes gemalt von Karl Forgách 824 1/45
- Eva Sitášová – Miroslav Fulín:** História a súčasnosť prírodovednej činnosti Východoslovenského múzea v Košiciach 2/31
- Jozef Kušník:** 75 rokov Krajského múzea v Prešove 2/36
- Jozef Lenhart:** (MADE IN) SANDRIK – predmet múzejného záujmu, 1. časť 3/37
- Hana Zelinová:** K činnosti Štátneho ústavu pre zveľádanie živnosti v Turčianskom Sv. Martine a spolku Slovenská práca 3/42
- Ladislav Puškár:** Tvorba Dezidera Millyho – základ zbierky umeleckej histórie SNM-Múzea ukrajinskej kultúry (a galérie umelca) vo Svidníku 4/41
- Jozef Lenhart:** (MADE IN) SANDRIK – predmet múzejného záujmu (pokračovanie z čísla 3/2020) 4/46

Odborná správa zbierok | Specialised collection administration

- Katarína Kianicová – Vladimír Bukovský:** Modelové starnutie a spôsoby ochrany farebnej fotografie v našich depozitároch II. Vplyv teploty a vlhkosti na stabilitu farebnej fotografie podľa uskutočnených experimentov 1/34
- Petra Štefcová – Ladislav Polák – Jaroslav Valach – Petr Zemánek:** Druhotná kontaminácia povrchu zkoumaných klinopisných tabulek (případová studie) 1/40

Diskusia | Discussion

- Jozef Ridilla:** Ad kaštielske múzea 1/49
- Ján Papco:** Nová predstava o prezentácii Bojnického zámku 1/50

Informačné zdroje | Information sources

- Andrea Jamrichová:** Doplnkové štúdium na Katedre reštaurovania Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave aj pre kustóda či kurátora 1/52
- Zuzana Homolová – Gabriela Chovancová – Martina Petráňová:** Múzeum TANAP-u, organizačná zložka Výskumnej stanice a Múzea TANAP-u Štátnych lesov TANAP-u 2/39
- Danka Šubová:** Činnosť Prírodovednej komisie Zväzu múzeí na Slovensku 2/43
- Gabriela Kochanová:** Výročné správy o činnosti múzeí na Slovensku za rok 2019 3/47
- Zlatica Adamčiaková:** Galérie na Slovensku v roku 2019 3/50
- Zuzana Denková:** Výskum každodennosti zamestnancov priemyselných podnikov v období reálneho socializmu (pramene a metodológia) 3/53
- Andrea Jamrichová:** Nehmotné kultúrne dedičstvo a múzea alebo nie každá nehmotná informácia o hmotnom kultúrnom dedičstve je nehmotné kultúrne dedičstvo 3/56
- Katarína Kučerová Bodnárová:** Osobnosti a ich archívne fondy. Možnosti a formy bádania v osobných fondoch a myšlienka centralizácie informácií 4/51
- Vladimíra Büngeřová:** Ležiacie monumenty 4/55

Múzejná komunikácia | Museological communication

- Stanislava Rovňáková:** Michalovský kaštieľ – sídlo Zemplínskeho múzea – v novom, atraktívnom šate... 1/53
- Štefan Zajiček:** Stretnutie umelcov Záhoria k 35. výročiu vzniku galérie v Senici 1/55
- Tibor Díte:** Staviteľ múzeí Michal Milan Harminc 1/57
- Daniel Hupko:** Vedecká konferencia Janko Jesenský a Jozef Gregor Tajovský: pramene – dimenzie – reflexia v Múzeu mesta Bratislavy 1/59

- Diana Gruberová:** Workshop Obnova Vodného mlyna v Jelke a jeho areálu 1/60
- Gabriela Kochanová:** Seminár Muzeum a etika 1/61
- Monika Schwandtnerová:** Múzea a galérie bez bariér 1/63
- Daniel Hupko:** Vedecká konferencia Šľachtické rody na východnom Slovensku v stredoveku a novoveku v Krajskom múzeu v Prešove 1/64
- Jasna Gaburová:** REVOLÚCIA: nežná x digitálna – digitálne a sociálne médiá v múzeách 30 rokov po 1/65
- Alena Petráková:** Výstava Milan Rastislav Štefánik. Generál – Osloboditeľ 2/45
- Jaroslava Bobáková:** Výstava ako forma prezentácie prírodovednej činnosti Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici 2/48
- Barbara Zahradníková – Bronislava Voleková:** Fotografická výstava TRITRI (Tatry očami geológov) 2/50
- Květa Kicková:** Aktuálne výzvy v prírodovednom vzdelávaní v múzeách 2/52
- Danka Šubová – Eva Farkašová – Alena Lenková:** Environmentálne vzdelávanie, výchova a osвета v Slovenskom múzeu ochrany prírody a jaskyniarstva 2/55
- Eubica Richterová:** Lesná či múzejná pedagogika? 2/59
- Juraj Kucharík:** Benka maľuje Slovensko. Vzdelávací program k výstave Martin Benka v SNM-Historickom múzeu 2/61
- Luboš Kačírek:** Výstava Na okraji záujmu 4/60
- Zuzana Denková:** 24. konferencia cyklu Etnológ a múzeum 4/62

Personálie | Personal data

- Predstavujeme nových riaditeľov
- PhDr. Martina Bocánová, PhD.,** riaditeľka Západoslovenského múzea v Trnave 1/66
- PhDr. Luboš Olejník, PhD.,** riaditeľ Krajského múzea v Prešove 2/64
- Mgr. Stanislava Rovňáková,** riaditeľka Zemplínskeho múzea v Michalovciach 3/58
- Mgr. Katarína Trnovská, ArtD.,** riaditeľka Galérie mesta Bratislavy 4/63
- Zuzana Beňušková:** PhDr. Iveta Zuskinová jubiluje (28. 6. 1950) 3/59
- Martin Mešša:** Odišiel etnomuzeológ PhDr. Stanislav Horváth (1948 – 2020) 3/60
- Vladimír Turčan:** PhDr. Zoltán Drenko (2. 5. 1938, Filakovo – 30. 3. 2020, Bratislava) 3/61
- Viera Jurková:** Spomienka na Petra Kadleca (1. 6. 1958, Púchov – 8. 6. 2020, Trenčín) 3/62
- Jozef Kušník, Dalibor Mikulík:** Ján Lazorík (1920 – 2015). Nedožitých 100 rokov múzejníka, etnografa, prírodovedca, folkloristu, režiséra a pedagóga 3/63
- Jan Dolák:** Laudatio ad Peter Maráky 4/64
- Jozef Kušník:** Etnológ a múzejník Ján Koma (1920 – 2011) 4/64
- Eva Luptáková:** Akademický maliar Ctibor Belan – 100. výročie narodenia 4/65

Recenzie a anotácie | Book reviews and annotations

- Jana Oršulová:** Elena Mannová. Minulosť ako supermarket? Spôsoby reprezentácie a aktualizácie dejín Slovenska 1/67
- Vladimír Turčan:** Medizin und Militär – Soldiers and Surgeons. Beiträge zur Wundversorgung und Verwundetenfürsorge im Altertum 2/65
- Vladimír Turčan:** Hana Kábová, Ivana Koucká a kol. Josef Dobiáš (1888 – 1972). Život a dílo 2/66
- Veronika Vaculová Repová:** Ondřej Chrobák, Rostislav Koryčánek, Martin Vaněk, ilustrácie David Böhm. Jak se dělá galerie 2/66
- Veronika Vaculová Repová:** Pavlína Pitrová, ilustrácie Kateřina Perglová. Hurá do galerie. Průvodce světem výtvarného umění pro děti 2/67
- Zuzana Šullová:** Ladislav Klíma: Čaro bakelitu. Katalóg 3/65
- Vladimír Turčan:** Ivana Kvetánová, Margaréta Musilová, Cristina Conti. Veduta Bratislavy vo Florencii 3/67
- Zuza Kumanová:** Arne B. Mann. Rómski kováči na Slovensku – Roma Blacksmiths in Slovakia 4/67